

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	7257
Υποβληθείσα κατάθεσης	14 7 17
14/07/2017	

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υγείας

ΘΕΜΑ: Δημόσιες μονάδες ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής λειτουργούν χωρίς άδεια

Εκτιμάται ότι κάθε χρόνο 25.000 υπογόνιμα ζευγάρια χωρών της Ευρώπης ταξιδεύουν σε άλλες χώρες για να υποβληθούν σε ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Οι βασικότεροι λόγοι της διασυνοριακής κυκλοφορίας των ζευγαριών για την απόκτηση παιδιού αποτελούν η απογοήτευση από τις πολλαπλές αποτυχημένες προσπάθειες εξωσωματικής γονιμοποίησης στον τόπο διαμονής τους αλλά και το περιοριστικό νομικό πλαίσιο το οποίο σε ορισμένες περιπτώσεις δεν δίνει διέξοδο.

Τα κριτήρια βάσει των οποίων επιλέγουν οι υποψήφιοι γονείς μια χώρα είναι η ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών και το ποσοστό επιτυχίας, η προσβασιμότητα στη θεραπεία, οι εγκαταστάσεις της μονάδας ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.), αλλά και το κόστος των θεραπειών. Σύμφωνα με στοιχεία που ανακοινώθηκαν στο Ετήσιο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Ανθρώπινης Αναπαραγωγής και Εμβρυολογίας (ESHRE) στη Γενεύη, η Ισπανία είναι η πιο ενεργή χώρα στην Ευρώπη στον τομέα της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής με 110.000 κύκλους εξωσωματικής ετησίως. Στην Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι οι μονάδες και το επιστημονικό προσωπικό είναι υψηλού επιπέδου, τα ποσοστά επιτυχίας πολύ ικανοποιητικά, και οι τιμές πιο οικονομικές συγκριτικά με άλλες χώρες, και ενώ και το νομικό πλαίσιο θεωρείται αρκετά προοδευτικό σε ό,τι αφορά τις τεχνικές που επιτρέπονται, τελικά υλοποιείται μόλις το 5% των κύκλων εξωσωματικής γονιμοποίησης που υποβάλλονται οι Ευρωπαίες εκτός των συνόρων τους.

Συνεπώς καθίσταται αναγκαία η κατάρτιση ενός στρατηγικού σχεδίου από την Πολιτεία με σκοπό να καταστήσει τη χώρα δημοφιλή προορισμό για παροχή υπηρεσιών ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, κατακτώντας έτσι σημαντικό μερίδιο της αγοράς του ιατρικού τουρισμού και αποφέροντας ανάλογα σημαντικά έσοδα.

Ο εφοδιασμός με άδεια λειτουργίας όλων των δημόσιων Μ.Ι.Υ.Α. είναι ένα πρώτο βήμα προς αυτή τη κατεύθυνση, καθώς αποτελεί προϋπόθεση για την προσέλκυση υπογόνιμων ζευγαριών από το εξωτερικό, μιας και η άδεια λειτουργίας είναι ταυτόσημη με τη διασφάλιση της τήρησης βασικών ποιοτικών κριτηρίων.

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Ε.Α.Ι.Υ.Α.) αποτελεί τον αρμόδιο κρατικό φορέα με αποστολή να θέτει και να ελέγχει τα επιστημονικά, τα νομικά και τα ηθικά πλαίσια της λειτουργίας όσων παρέχουν υπηρεσίες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Συστάθηκε με το άρθρο 19 του ν.3305/2005 (ΦΕΚ 17/Α'/2005) αλλά μετά την πολυετή απαξίωσή της από την Πολιτεία, ανεστάλη η λειτουργία της. Η επαναλειτουργία της τον Μάρτιο του 2014 ήταν ένα θετικό βήμα καθώς αποτυπώνει την πρόθεση της Πολιτείας για την εποπτεία και τον έλεγχο του συγκεκριμένου κλάδου.

Σε συνέχεια της έκδοσης του Π.Δ.10/2016 που καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Μ.Ι.Υ.Α, υπέβαλαν αίτηση στην Ε.Α.Ι.Υ.Α για χορήγηση άδειας λειτουργίας και οι 44 Μ.Ι.Υ.Α. που λειτουργούν στην Ελλάδα, μεταξύ των οποίων και εννέα δημόσιες (τέσσερις σε Αθήνα, και από μία σε Θεσσαλονίκη, Αλεξανδρούπολη, Λάρισα, Ιωάννινα και Κρήτη). Σύμφωνα όμως με τον πρόεδρο της Ε.Α.Ι.Υ.Α., Καθηγητή Μαιευτικής-Γυναικολογίας, Αριστείδη Αντσακλή, μέχρι σήμερα έχουν αδειοδοτηθεί όλες, πλην επτά δημόσιων, οι οποίες προς το παρόν δεν πληρούν ορισμένους όρους. Πρόσφατα δημοσιεύματα πάντως υποστηρίζουν ότι η Μ.Ι.Υ.Α. του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων είναι θέμα χρόνου να πιστοποιηθεί κατά ISO 9001, που είναι και προϋπόθεση για την λήψη της άδειας λειτουργίας, καθώς έχουν ξεπεραστεί τα γραφειοκρατικά εμπόδια. Όπως είναι φυσικό η κατάσταση αυτή των δημόσιων Μ.Ι.Υ.Α. έχει δημιουργήσει ανησυχία και ανασφάλεια τόσο εντός των κλινικών όσο και στα ζευγάρια που αναγκάζονται να αλλάξουν μονάδα καθώς ενημερώθηκαν ότι αυτή που είχαν αρχικά επιλέξει δεν πληροί όλες τις προϋποθέσεις.

Τα προβλήματα και οι ελλείψεις όμως δεν σταματούν εδώ. Μέχρι σήμερα δεν υφίσταται ηλεκτρονική διασύνδεση μεταξύ όλων των αδειοδοτημένων μονάδων και της Ε.Α.Ι.Υ.Α., προκειμένου να αναφέρονται σε πραγματικό χρόνο οι θεραπευτικές διαδικασίες στις οποίες υποβάλλονται τα υπογόνιμα ζευγάρια, η έκβαση της εγκυμοσύνης, οι δότες, τα ανεπιθύμητα συμβάντα κ.ο.κ. Είναι ενδεικτικό ότι μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχε ούτε επίσημη καταγραφή των κύκλων εξωσωματικής γονιμοποίησης που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο στην Ελλάδα. Η πρώτη καταγραφή έγινε πέρυσι και αφορούσε τα στοιχεία του 2013, για τη συλλογή των οποίων από την Ε.Α.Ι.Υ.Α. χρειάστηκαν έξι μήνες, καθώς το προσωπικό είναι περιορισμένο.

Επιπλέον, ακόμα και τώρα υπάρχουν μονάδες που δεν αναφέρουν πόσες γυναίκες που έλαβαν τις υπηρεσίες τους γέννησαν, το ποσοστό δηλαδή επιτυχίας, ενώ δεδομένου ότι δεν τηρείται μητρώο δοτών δεν ελέγχεται εάν μία δότρια έχει ξεπεράσει ή όχι το όριο των 10 ωαρίων που επιτρέπεται να προσφέρει – «για να μη γεμίσει η Ελλάδα με αδέρφια» όπως επεσήμανε σε συνέντευξή του ο πρόεδρος της Ε.Α.Ι.Υ.Α.

Κατόπιν τούτων, ερωτάται ο κ.Υπουργός:

- 1) Ισχύει ότι σήμερα μόνο δύο δημόσιες Μ.Ι.Υ.Α. είναι αδειοδοτημένες από τις συνολικά εννιά που λειτουργούν στη χώρα;
- 2) Ποιοι οι λόγοι για τους οποίους έχουν καθυστερήσει να αδειοδοτηθούν αρκετές δημόσιες Μ.Ι.Υ.Α.;
- 3) Με ποιους τρόπους σκοπεύετε να στηρίξετε τις μονάδες των δημόσιων νοσοκομείων προκειμένου να προχωρήσουν σε διαδικασία αδειοδότησης; Πως θα καθοριστεί το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης;
- 4) Πότε προβλέπεται να υπάρξει ηλεκτρονική διασύνδεση όλων των αδειοδοτημένων Μ.Ι.Υ.Α. με την Εθνική Αρχή προκειμένου να αναφέρονται σε πραγματικό χρόνο οι θεραπευτικές διαδικασίες, ο αριθμός τους, η έκβαση τους και όλες οι απαραίτητες πληροφορίες;
- 5) Πότε προβλέπεται να δημιουργηθεί μητρώο δοτών ώστε να ελέγχεται ότι τηρούνται τα προβλεπόμενα όρια δωρεάς γενετικού υλικού;
- 6) Με ποιον τρόπο σκοπεύετε να στηρίξετε στην πράξη την λειτουργία της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής; Ισχύουν οι πληροφορίες που αναφέρουν ότι είναι υποστελεχωμένη;

Ο ερωτών βουλευτής

Γιώργος Μαυρωτάς – Αττικής